

PERUSOPETUKSEN OPPILAAKSIOTTOA KOSKEVAT LINJAUKSET

Perusopetuksen oppilaaksiotto koostuu kolmesta eri osasta:

- 1) Lähikoulun osoittaminen (perusopetuslaki 6 §)
- 2) Valitseminen painotettuun opetukseen, englanninkieliseen opetukseen, kaksikieliseen opetukseen (suomi-englanti), ruotsin kielikylpyopetukseen ja montessoriopetukseen (perusopetuslaki 28 §)
- 3) Valitseminen toissijaiseen kouluun (perusopetuslaki 28 §)

Kuhunkin kouluun perustettavat uudet opetusryhmät ja/tai opetukseen otettavien/valittavien oppilaiden enimmäismäärät päätetään lautakunnassa vuosittain.

Ratkaisuvalta oppilaaksiottoa koskevissa päätöksissä on määrätty lautakunnan päätöksessä opetuslainsäädäntöön perustuvan ratkaisuvallan siirtämisestä (delegointipäätöksessä).

Päätös oppilaan koulupaikasta tehdään koulussa olevien vuosiluokkien ajaksi, ellei asiassa sovellettavassa laissa tai jäljempänä toisin todeta.

1. LÄHIKOULUN OSOITTAMINEN (PERUSOPETUSLAKI 6 §)

Lähikoulu osoitetaan pääsääntöisesti seuraavissa tilanteissa:

- Ensimmäiselle luokalle tulo
- Seitsemännelle luokalle siirtyminen (ellei oppilas opiskele yhtenäisessä peruskoulussa)
- Oppilaan koulussa ei ole seuraavaa vuosiluokkaa seuraavana lukuvuonna
- Oppilaan muutto

Lähikoulu osoitetaan oppilaan asuinpaikan mukaiselta oppilasalueelta. Oppilasalueita on kuusi: Espoonlahden oppilasalue, Itäisen Leppävaaran oppilasalue, Keski- ja Pohjois-Espoon oppilasalue, Läntisen Leppävaaran oppilasalue, Matinkylä-Olarin oppilasalue ja Tapiolan oppilasalue.

Lähikouluksi pyritään osoittamaan koulu, johon oppilas voi kulkea kävellen. Jos mihinkään oppilasalueen kouluun ei ole mahdollista kulkea kävellen, lähikouluksi pyritään osoittamaan koulu, johon oppilas voi kulkea julkista liikennettä käyttäen. Oppilaan koulumatkat tulevat lähikoulun osoittamisen jälkeen tarvittaessa erikseen tarkasteltavaksi koulumatkaetuutta koskevan hakuasian yhteydessä.

Lautakunta päättää vuosittain koulukohtaiset enimmäisoppilasmäärät yleisopetuksessa. Lähikoulut osoitetaan näiden enimmäisoppilasmäärien puitteissa.

1.1. Ensimmäiselle luokalle tulo

Lähikoulun osoittamisessa huomioidaan kaikki oppilasalueella asuvat koulutulokkaat, terveydentilaan liittyvät tai muut erityiset syyt, sisarusperuste ja koulumatka. Lisäksi otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon huoltajien hakulomakkeella esittämä lähikoulutoive.

Lähikoulun osoittaminen tapahtuu kunkin oppilasalueen sisällä seuraavassa etusijajärjestyksessä:

1) Terveydentilaan liittyvä tai muu erityinen syy

Ensin osoitetaan lähikoulu niille koulutulokkaille, joiden lähikoulun osoittamisessa tulee huomioida jokin terveydentilaan liittyvä tai muu erityinen syy. Terveydentilaan liittyvällä tai muulla erityisellä syyllä tarkoitetaan sellaista koulutulokkaaseen kiinteästi liittyvää syytä, jolla on suoranainen vaikutus siihen, millainen koulu hänelle soveltuu. Koulutulokas ei esimerkiksi sairautensa tai ruumiinvamman takia voi opiskella koulussa, joka on sokkeloinen tai jossa on paljon portaita.

Huoltajan tulee vedota terveydentilaan liittyviin tai muihin erityisiin syihin hakulomakkeella ja toimittaa asiantuntijalausunto (lääkäri, psykologi) tai muut erityiset syyt osoittava asiakirja (esiopetuksen/koulun monialaisesti laatima selvitys tai jokin muu vastaava selvitys) erikseen ilmoitettuna ajankohtana ennen lähikoulun osoittamista.

2) Sisarusperuste

Toiseksi osoitetaan lähikoulu niille koulutulokkaille, joiden lähikoulun osoittamisessa tulee huomioida sisarusperuste. Sisaruksella tarkoitetaan samassa osoitteessa asuvaa vanhempaa siskoa tai veljeä, joka on oppilaana kyseisessä koulussa. Huoltajan tulee ilmoittaa hakulomakkeella vetoavansa sisarusperusteeseen.

Sisarusperustetta ei sovelleta, jos vanhempi sisko/veli on päätöksentekohetkellä

- kyseisen koulun ylimmällä luokalla
- toisen oppilasalueen koulussa
- valittu painotettuun opetukseen, englanninkieliseen opetukseen, ruotsin kielikylypyopetukseen, kaksikieliseen opetukseen (suomi-englanti) tai montessoriopetukseen
- valittu toissijaisena hakijana kyseisen koulun yleisopetuksen ryhmään
- otettu valmistavan opetuksen ryhmään/maahanmuuttajien määräaikaisen opetuksen ryhmään tai erityisluokalle.

3) Koulumatka

Kolmanneksi osoitetaan lähikoulu niille koulutulokkaille, joiden lähikoulun osoittamisessa ei tule huomioida kohtien 1-2 mukaista perustetta. Lähikoulu osoitetaan siten, että koulumatkat ovat kaikki oppilasalueen koulutulokkaat huomioiden mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä.

4) Lähikoulutoive

Neljänneksi osoitetaan lähikoulu niille koulutulokkaille, joiden lähikoulun osoittamisessa voidaan huomioida huoltajan hakulomakkeella esittämä lähikoulutoive. Lähikoulutoiveet pyritään toteuttamaan mahdollisuuksien mukaan.

1.2. Seitsemännelle luokalle siirtyminen

Lähikoulun osoittamisessa huomioidaan kaikki oppilasalueella asuvat seitsemännelle luokalle siirtyvät oppilaat, jo aloitetut A-kielet, terveydentilaan liittyvät tai muut erityiset syyt, sisarusperuste ja koulumatka. Lisäksi otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon huoltajien hakulomakkeella esittämä lähikoulutoive.

Lähikoulun osoittaminen tapahtuu jo aloitettujen A-kielten jatkuminen huomioiden kunkin oppilasalueen sisällä seuraavassa etusijajärjestyksessä:

1) Terveystilaan liittyvä tai muu erityinen syy

Ensin osoitetaan lähikoulu oppilaille, joiden lähikoulun osoittamisessa tulee huomioida jokin terveydentilaan liittyvä tai muu erityinen syy. Terveystilaan liittyvällä tai muulla erityisellä syyllä tarkoitetaan sellaista oppilaaseen kiinteästi liittyvää syytä, jolla on suoranainen vaikutus siihen, millainen koulu hänelle soveltuu. Oppilas ei esimerkiksi sairautensa tai ruumiinvammansa takia voi opiskella koulussa, joka on sokkeloinen tai jossa on paljon portaita. Kyseessä voi olla myös tilanne, jossa oppilaan on mahdotonta mennä esimerkiksi vakavan kiusaamisen vuoksi johonkin tiettyyn kouluun.

Huoltajan tulee vedota terveydentilaan liittyviin tai muihin erityisiin syihin hakulomakkeella ja toimittaa asiantuntijalausunto (lääkäri, psykologi) tai muut erityiset syyt osoittava asiakirja (alakoulun monialaisesti laatima selvitys tai vastaava) erikseen ilmoitettuna ajankohtana ennen lähikoulun osoittamista.

2) Sisarusperuste

Toiseksi osoitetaan lähikoulu niille oppilaille, joiden lähikoulun osoittamisessa tulee huomioida sisarusperuste. Sisaruksella tarkoitetaan samassa osoitteessa asuvaa vanhempaa siskoa tai veljeä, joka on oppilaana kyseisessä koulussa. Huoltajan tulee ilmoittaa hakulomakkeella vetoavansa sisarusperusteeseen.

Sisarusperustetta ei sovelleta, jos vanhempi sisko/veli on päätöksentekohetkellä

- kyseisen koulun ylimmällä luokalla
- toisen oppilasalueen koulussa
- valittu painotettuun opetukseen, englanninkieliseen opetukseen, ruotsin kielikylypyopetukseen, kaksikieliseen opetukseen (suomi-englanti), montessoriopetukseen
- valittu toissijaisena hakijana kyseisen koulun yleisopetuksen ryhmään
- otettu valmistavan opetuksen ryhmään/maahanmuuttajien määräaikaisen opetuksen ryhmään tai erityisluokalle.

3) Koulumatka

Kolmanneksi osoitetaan lähikoulu niille oppilaille, joiden lähikoulun osoittamisessa ei tule huomioida kohtien 1-2 mukaista perustetta. Lähikoulu osoitetaan siten, että koulumatkat ovat kaikki oppilasalueen oppilaat huomioiden mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä.

4) Lähikoulutoive

Neljänneksi osoitetaan lähikoulu niille oppilaille, joiden lähikoulun osoittamisessa voidaan huomioida huoltajan hakulomakkeella esittämä lähikoulutoive. Lähikoulutoiveet pyritään toteuttamaan mahdollisuuksien mukaan.

1.3. Oppilaat, joiden koulussa ei ole seuraavaa vuosiluokkaa

Oppilaalle osoitetaan uusi lähikoulu, jos hänen nykyisessä koulussaan ei ole seuraavaa vuosiluokkaa seuraavana lukuvuonna. Lähikoulun osoittamisessa noudatetaan soveltuvin osin kohtia 1.1. ja 1.2., ellei lautakunta ole tehnyt asiassa erillistä päätöstä.

1.4. Muuttavat oppilaat

Espooseen ja Espoon sisällä toiselle oppilasalueelle muuttavalle oppilaalle osoitetaan lähikoulu, kun muutto on tapahtunut.

Oppilasalueen sisällä muuttavalle oppilaalle osoitetaan lähikoulu ainoastaan, jos oppilaalle jo osoitetussa lähikoulussa jatkaminen aiheuttaisi kunnalle ylimääräisiä koulumatkakustannuksia verrattuna johonkin toiseen oppilasalueen kouluun. Tätä tarkastellaan kulloinkin voimassa olevien koulumatkaetuutta koskevien linjausten näkökulmasta.

1.4.1. Ennen seuraavan lukuvuoden koulutyön alkua muuttavat oppilaat

Ensimmäiselle ja seitsemännelle luokalle hakeminen tapahtuu keväisin erikseen määriteltynä ajankohtana. Jos ensimmäiselle luokalle tuleva koulutulokas tai seitsemännelle luokalle siirtyvä oppilas muuttaa ennen seuraavan lukuvuoden alkua, lähikoulu voidaan osoittaa uuden osoitteen perusteella. Huoltajan tulee ilmoittaa hakulomakkeella koulutulokkaan/oppilaan tuleva osoite ja täsmällinen muuttopäivä.

Päätös lähikoulun osoittamisesta uuden osoitteen perusteella tehdään ehdollisena. Päätös raukeaa, jos hakulomakkeella ilmoitettu uusi osoite ei ole voimassa ja näy Väestörekisterijärjestelmässä vuosittain erikseen asetettuun määräpäivään mennessä. Oppilaalle osoitetaan ehdollisen päätöksen rauettua lähikoulu em. määräpäivänä voimassa olevan osoitteen perusteella.

1.5. Erityisen tuen oppilaat

Erityistä tukea järjestetään ensisijaisesti lähikoulussa. Jos oppilaan etu ja opetuksen järjestämisedellytykset kuitenkin vaativat, oppilaan opetus järjestetään erityisluokalla.

Oppilaiden erityisen tuen opetusjärjestelyistä päätetään oppilaalle erikseen tehtävässä erityisen tuen päätöksessä. Jos oppilaan erityinen tuki päätetään järjestää yleisopetuksen opetusryhmässä, oppilaalle osoitetaan lähikoulu kohtien 1.1. ja 1.2. mukaisesti. Erityisluokka osoitetaan noudattaen kohtia 1.1. ja 1.2. soveltuvin osin. Erityisluokan osoittamisessa ei kuitenkaan sovelleta sisarusperustetta.

Lautakunta päättää vuosittain koulukohtaisista enimmäisoppilasmääristä yleisopetuksessa ja kouluihin perustettavista uusista erityisluokista.

1.6. Kieli- ja kulttuuritaustaiset oppilaat

Kieli- ja kulttuuritaustaisen oppilaiden ryhmämuotoista valmistavaa opetusta järjestetään erikseen määritellyissä kouluissa. Oppilaspaikka osoitetaan lähimmästä opetusta tarjoavasta koulusta, jossa on vapaita oppilaspaikkoja. Kun oppilas siirtyy ryhmämuotoisesta valmistavasta opetuksesta yleisopetukseen, hänelle osoitetaan lähikoulu kohtien 1.1. ja 1.2. mukaisesti.

Lautakunta päättää vuosittain koulukohtaisista enimmäisoppilasmääristä yleisopetuksessa ja kouluihin perustettavista uusista ryhmämuotoisen valmistavan opetuksen ryhmistä.

2. VALITSEMINEN PAINOTETTUUN OPETUKSEEN, ENGLANNINKIELISEEN OPETUKSEEN, KAKSIKIELISEEN OPETUKSEEN, RUOTSIN KIELIKYLPYOPETUKSEEN JA MONTESSORIOPETUKSEEN (PERUSOPETUSLAKI 28 §)

Erilaisiin painotuksiin, englanninkieliseen opetukseen kaksikieliseen opetukseen (suomi-englanti), ruotsin kielikylypyopetukseen ja montessoriopetukseen hakeminen tapahtuu vuosittain erikseen määriteltynä ajankohtina.

Lautakunta päättää vuosittain kouluihin perustettavista uusista opetusryhmistä sekä opetukseen valittavien vähimmäis- ja enimmäisoppilasmääristä. Oppilasvalinnoissa noudatetaan lautakunnan erikseen päättämiä opetusmuotokohtaisia oppilasvalintaperusteita.

Opetukseen valittu oppilas ei ole oikeutettu koulumatkaetuuteen eikä oppilaan nuoremmalla siskolla/veljellä ole lähikouluun hakiessaan sisarusperusteeseen liittyvää oikeutta päästä samaan kouluun. Jos opetukseen valittu oppilas myöhemmin luopuu koulupaikastaan, hänelle osoitetaan huoltajien erillisestä hakemuksesta lähikoulu.

3. VALITSEMINEN TOISSIJASEEN KOULUUN (PERUSOPETUSLAKI 28 §)

Oppilaalla on oikeus käydä kunnan osoittamaa lähikoulua. Oppilas voi kuitenkin hakea lähikoulun sijaan erilaisiin kohdassa 2 mainittuihin painotuksiin tai yleisopetukseen muuhun kuin lähikouluun. Tällaisesta muusta kuin lähikoulusta käytetään nimitystä toissijainen koulu ja tällaiseen kouluun hakevasta oppilaasta nimeä toissijainen hakija.

Toissijaisten hakijoiden hakemukset käsitellään erikseen ilmoitetun aikataulun mukaisesti. Toissijaisia hakijoita voidaan ottaa vain, jos koulun yleisopetuksen opetusryhmissä on vapaita oppilaspaikkoja sen jälkeen, kun kaikille on ensin osoitettu lähikoulu ja jos koulun tilat ja/tai opetusryhmässä jo opiskelevien oppilaiden asianmukainen opetuksen järjestäminen mahdollistavat uusien oppilaiden valitsemisen.

Toissijaiseen kouluun valittu oppilas ei ole oikeutettu koulumatkaetuuteen eikä oppilaan nuoremmalla siskolla/veljellä ole sisarusperusteeseen liittyvää oikeutta päästä samaan kouluun. Jos toissijaiseen kouluun valittu oppilas myöhemmin luopuu koulupaikastaan, hänelle osoitetaan huoltajien erillisestä hakemuksesta lähikoulu.

3.1. Toissijaiseen kouluun valitseminen

Muuhun kuin kunnan osoittamaan lähikouluun hakevat eli toissijaiset hakijat valitaan koulun yleisopetukseen seuraavassa etusijajärjestyksessä:

- 1) Koulun lähialueelta pois muuttanut oppilas, joka haluaa jatkaa nykyisessä koulussaan (ks. kohta 3.1.1).
- 2) Hakijat koulumatkan pituuden mukaisessa järjestyksessä. Jos hakijoiden koulumatkan pituus on sama, suoritetaan hakijoiden kesken arvonta.

Jos espoolaisten hakijoiden jälkeen on vielä vapaita oppilaspaikkoja, voidaan kouluun valita toisessa kunnassa asuvia oppilaita. Jos toisessa kunnassa asuvia hakijoita on samanaikaisesti useita, hakijoiden kesken suoritetaan arvonta.

3.1.1. Koulun lähialueelta pois muuttanut oppilas, joka haluaa jatkaa nykyisessä koulussaan

Espoon sisällä muuttanut oppilas saa jatkaa koulunkäyntiä toissijaisena hakijana lukuvuoden loppuun asti nykyisessä koulussaan. Huoltajat huolehtivat koulumatkoista ja niistä syntyvistä koulumatkakustannuksista. Myöhempien lukuvuosien osalta oppilas on toissijainen hakija ja häneen sovelletaan kohdan 3.1. etusijajärjestyttä.

4. TOISEN KUNNAN OPPILAAT

Toisessa kunnassa asuva oppilas voi hakea Espoon peruskoulun yleisopetukseen toissijaisena hakijana (ks. kohta 3) tai erilaisiin painotuksiin (ks. kohta 2). Oppilas voidaan valita espoolaisten hakijoiden jälkeen, jos koulun opetusryhmissä on vapaita oppilaspaikkoja ja oppilas täyttää haettavan opetusmuodon valintaperusteet (esim. englanninkielinen opetus).

Jos toisessa kunnassa asuva oppilas tulee valituksi toissijaisena hakijana yleisopetukseen tai painotettuun opetukseen, oppilaan koulumatkoista ja niistä syntyvistä kustannuksista vastaa oppilaan huoltaja. Oppilaan nuoremmalla siskolla/veljellä ei ole sisarusperusteeseen liittyvää oikeutta päästä samaan kouluun.